ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 30ής Ιουνίου 2011 *

Στην υπόθεση C-288/10,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το rechtbank van koophandel te Dendermonde (Βέλγιο) με απόφαση της 2ας Ιουνίου 2010, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 10 Ιουνίου 2010, στο πλαίσιο της δίκης

Wamo BVBA

κατά

JBC NV,

Modemakers Fashion NV,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano (εισηγητή), πρόεδρο τμήματος, J.-J. Kasel, A. Borg Barthet, E. Levits και M. Safjan, δικαστές,

γενική εισαγγελέας: V. Trstenjak
γραμματέας: A. Calot Escobar

κρίνοντας ότι πρέπει να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη, σύμφωνα με το άρθρο 104, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας,

αφού άκουσε τη γενική εισαγγελέα,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία της οδηγίας 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ και 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ L 149, σ. 22).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Wamo BVBA (στο εξής: Wamo), η οποία εκμεταλλεύεται την αλυσίδα καταστημάτων ένδυσης ZEB, και των JBC NV και Modemakers Fashion NV, δύο επιχειρήσεων που εκμεταλλεύονται ανταγωνιστικά καταστήματα σχετικά με αναγγελίες μειώσεως τιμών τις οποίες απέστειλε η Wamo στους πελάτες της.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Η έκτη, η όγδοη και η δέκατη έβδομη αιτιολογική σκέψη της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές εξαγγέλλουν τα ακόλουθα:

«(6) […] η παρούσα οδηγία επιδιώκει την προσέγγιση της νομοθεσίας των κρατών μελών για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, συμπεριλαμβανομένης της αθέμιτης διαφήμισης, οι οποίες βλάπτουν άμεσα τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών και, συνεπώς, έμμεσα τα οικονομικά συμφέροντα των θεμιτών ανταγωνιστών. [...] Δεν καλύπτει ούτε θίγει τους εθνικούς νόμους για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που βλάπτουν μόνο τα οικονομικά συμφέροντα των ανταγωνιστών ή τις πρακτικές που αφορούν εμπορικές συναλλαγές· τα κράτη μέλη, λαμβάνοντας πλήρως υπόψη τους την αρχή της επικουρικότητας, θα συνεχίσουν να είναι σε θέση να ρυθμίζουν τέτοιου είδους πρακτικές, σύμφωνα με το κοινοτικό δίκαιο, εφόσον επιλέξουν να το πράττουν. [...]

[...]

(8) Η παρούσα οδηγία προ[στατεύει ειδικώς τα] οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών από τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές. [...]

[...]

(17) Είναι σκόπιμο να καθοριστούν οι εμπορικές πρακτικές που είναι αθέμιτες υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις, χάριν μεγαλύτερης ασφάλειας δικαίου. Στο παράρτημα Ι περιλαμβάνεται ο πλήρης κατάλογος όλων αυτών των πρακτικών. Είναι οι μόνες εμπορικές πρακτικές που μπορούν να θεωρηθούν αθέμιτες, χωρίς κατά περίπτωση αξιολόγηση, παρά τις διατάξεις των άρθρων 5 έως 9. Ο κατάλογος μπορεί να τροποποιηθεί μόνο με αναθεώρηση της οδηγίας.»

4 Το άρθρο 1 της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές ορίζει:

«Σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να συμβάλει στην ορθή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς και στην επίτευξη υψηλού επιπέδου προστασίας των καταναλωτών με την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών.»

5 Το άρθρο 2 της οδηγίας αυτής προβλέπει:

«Για τους σκοπούς της παρούσας οδηγίας νοούνται ως:

[...]

δ) “εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές” (οι οποίες αναφέρονται στο εξής και ως “εμπορικές πρακτικές”): κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπος συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ, ενός εμπορευομένου, άμεσα συνδεόμενη με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές·

[...]».

6 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, της ως άνω οδηγίας ορίζει:

«Η παρούσα οδηγία ισχύει για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές, όπως αυτές θεσπίζονται στο άρθρο 5, πριν, κατά τη διάρκεια και ύστερα από εμπορική συναλλαγή σχετιζομένη με ένα συγκεκριμένο προϊόν.»

7 Κατά το άρθρο 4 της ίδιας οδηγίας:

«Τα κράτη μέλη δεν περιορίζουν ούτε την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών ούτε την ελεύθερη κυκλοφορία αγαθών για λόγους που εμπίπτουν στον τομέα όπου επιδιώκεται η προσέγγιση της νομοθεσίας μέσω της παρούσας οδηγίας.»

8 Το άρθρο 5 της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, το οποίο τιτλοφορείται «Απαγόρευση αθέμιτων εμπορικών πρακτικών», έχει την ακόλουθη διατύπωση:

«1. Απαγορεύονται οι αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

2. Μια εμπορική πρακτική είναι αθέμιτη όταν:

α) είναι αντίθετη προς τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας,

και

β) στρεβλώνει ουσιωδώς ή ενδέχεται να στρεβλώσει ουσιωδώς την οικονομική συμπεριφορά του μέσου καταναλωτή στον οποίο φθάνει ή στον οποίο απευθύνεται το προϊόν ή του μέσου μέλους της ομάδας, όταν μια εμπορική πρακτική απευθύνεται σε μια συγκεκριμένη ομάδα καταναλωτών.

[...]

4. Ιδιαιτέρως, εμπορικές πρακτικές, είναι αθέμιτες όταν :

α) είναι παραπλανητικές όπως καθορίζεται στα άρθρα 6 και 7,

ή

β) είναι επιθετικές όπως καθορίζεται στα άρθρα 8 και 9.

5. Το παράρτημα Ι περιέχει τον κατάλογο των εμπορικών πρακτικών που θεωρούνται αθέμιτες υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις. Ο ίδιος ενιαίος κατάλογος ισχύει σε όλα τα κράτη μέλη και μπορεί να τροποποιηθεί μόνο με αναθεώρηση της παρούσας οδηγίας.»

Το εθνικό δίκαιο

9 Το άρθρο 49 του νόμου της 14ης Ιουλίου 1991 περί εμπορικών πρακτικών και περί πληροφορήσεως και προστασίας του καταναλωτή (*Belgisch Staatsblad,* της 29ης Αυγούστου 1991, στο εξής: LPPC) έχει ως εξής:

«Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ως εκπτώσεις νοούνται οι προσφορές προς πώληση ή οι πωλήσεις στους τελικούς καταναλωτές που γίνονται με σκοπό την εποχιακή ανανέωση του αποθέματος ενός εμπόρου με την ταχύτερη διάθεση σε μειωμένες τιμές των προϊόντων, οι οποίες εξαγγέλλονται με τη χρήση των λέξεων "Soldes", "Opruiming", "Solden" ή "Schlussverkauf", ή με οποιαδήποτε άλλη ισοδύναμη λέξη.»

10 Το άρθρο 52, παράγραφος 1, του LPPC προβλέπει:

«Στους εμπορικούς τομείς της ενδύσεως, των δερματίνων ειδών και αντικειμένων και της υποδήσεως, δεν μπορούν να γίνουν [εκπτώσεις] παρά μόνο κατά τη διάρκεια της περιόδου από την 3η Ιανουαρίου έως και την 31η Ιανουαρίου και από την 1η Ιουλίου έως και την 31η Ιουλίου. [...]»

11 Το άρθρο 53 του LPPC ορίζει:

«1. Κατά τις περιόδους αναμονής από την 15η Νοεμβρίου έως την 2α Ιανουαρίου και από την 15η Μαΐου έως την 30η Ιουνίου, απαγορεύονται για τους εμπορικούς τομείς του άρθρου 52, παράγραφος 1, οι αναγγελίες μειώσεως τιμών, καθώς και οι αναγγελίες που υπονοούν μείωση τιμών […] ανεξαρτήτως του τόπου ή των χρησιμοποιούμενων μέσων επικοινωνίας.

[...]

Πριν από την κάθε περίοδο αναμονής, απαγορεύονται οι αναγγελίες μειώσεως τιμών ή οι αναγγελίες που υπονοούν μείωση τιμών η οποία θα ισχύσει κατά την ως άνω περίοδο αναμονής.

Με την επιφύλαξη της διατάξεως του άρθρου 48, παράγραφος 4, η εκποίηση λόγω διαλύσεως επιχειρήσεως που γίνεται κατά τη διάρκεια περιόδου αναμονής δεν δύναται να συνδυαστεί με αναγγελία μειώσεως τιμών, πλην των περιπτώσεων και υπό τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με βασιλικό διάταγμα.

2. Τα διατάγματα που εκδίδονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 52, παράγραφος 2, ορίζουν τις περιόδους αναμονής κατά τις οποίες ισχύει η απαγόρευση της παραγράφου 1.

Σε περίπτωση ελλείψεως ρυθμίσεως υπό την έννοια του άρθρου 52, παράγραφος 2, η απαγόρευση της παραγράφου 1 ισχύει και για τις προσφορές και πωλήσεις που αφορά το άρθρο 52, παράγραφος 2.

[...]

4. Η απαγόρευση αναγγελίας μειώσεως τιμών των παραγράφων 1 και 2 δεν εφαρμόζεται στις πωλήσεις προϊόντων που πραγματοποιούνται σε μεμονωμένες εμπορικές εκδηλώσεις, των οποίων η διάρκεια δεν υπερβαίνει τις τέσσερις ημέρες και οι οποίες διοργανώνονται μία φορά ετησίως κατ' ανώτατο όριο από τοπικές ενώσεις εμπόρων ή με τη συμμετοχή τέτοιων ενώσεων.

Με βασιλικό διάταγμα μπορούν να καθοριστούν οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες μπορούν να οργανώνονται τέτοιες εκδηλώσεις.»

12 Ο LPPC καταργήθηκε με τον νόμο της 6ης Απριλίου 2010 περί πρακτικών της αγοράς και προστασίας του καταναλωτή (*Belgisch Staatsblad* της 12ης Απριλίου 2010, σ. 20803). Ο νόμος αυτός άρχισε να ισχύει στις 12 Μαΐου 2010 και περιλαμβάνει, στο άρθρο 32, διάταξη παρόμοια με εκείνη του άρθρου 53 του LPPC.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

13 Κατά τον μήνα Δεκέμβριο 2009, η Wamo απέστειλε πρόσκληση σε ορισμένους πελάτες της για κλειστή στο ευρύ κοινό πώληση που θα διοργανωνόταν στα καταστήματά της από τις 18 έως και τις 20 Δεκεμβρίου 2009. Στην πρόσκληση διευκρινιζόταν ότι κατά αυτές τις τρεις ημέρες, οι επιλεγμένοι πελάτες θα μπορούσαν να επωφεληθούν από σημαντικά μειωμένες τιμές με επίδειξη της κάρτας τους πιστού πελάτη.

14 Στις 18 Δεκεμβρίου 2009, η JBC NV και η Modemakers Fashion NV ζήτησαν από το rechtbank van koophandel te Dendermonde να αναγνωρίσει ότι η ανωτέρω πρόσκληση συνιστούσε απαγορευόμενη από το άρθρο 53 του LPPC αναγγελία. Με διάταξη που εκδόθηκε την ίδια ημέρα, το ανωτέρω δικαστήριο απαγόρευσε στη Wamo να πραγματοποιήσει οποιαδήποτε μείωση τιμών στα καταστήματά της ως την 1η Ιανουαρίου 2010, με απειλή χρηματικής ποινής 2 500 ευρώ για κάθε διαπιστούμενη παράβαση.

15 Η Wamo άσκησε τριτανακοπή κατά της ανωτέρω διατάξεως υποστηρίζοντας ότι το άρθρο 53 του LPPC, αφενός, δεν απαγορεύει τη μείωση τιμών, αλλά τα διαφημιστικά μηνύματα που αναγγέλλουν τέτοια μείωση και, αφετέρου, ότι η εν λόγω νομοθετική διάταξη σε κάθε περίπτωση αντιβαίνει στην οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και ως εκ τούτου δεν μπορεί να εφαρμοστεί.

16 Το rechtbank van koophandel te Dendermonde, κρίνοντας ότι για την επίλυση της διαφοράς της οποίας επελήφθη είναι αναγκαία η ερμηνεία της ανωτέρω οδηγίας, αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Αποκλείει η οδηγία [για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές] την εφαρμογή εθνικής διατάξεως, όπως αυτή του άρθρου 53 του [LPPC], η οποία απαγορεύει τις αναγγελίες μειώσεως τιμών ή αναγγελίες που υπονοούν τέτοια μείωση σε συγκεκριμένες περιόδους;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

17 Το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσία, με το ερώτημά του, να διευκρινιστεί εάν η οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές έχει την έννοια ότι δεν επιτρέπει εθνική διάταξη, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία επιβάλλει γενική απαγόρευση των αναγγελιών μειώσεως τιμών ή εκείνων που υπονοούν τέτοια μείωση κατά την περίοδο που προηγείται των εκπτώσεων, σε συγκεκριμένους τομείς.

18 Κατά το άρθρο 104, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας, όταν η απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα μπορεί να συναχθεί σαφώς από τη νομολογία, το Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη παραπέμπουσα στη σχετική νομολογία.

19 Το Δικαστήριο κρίνει ότι αυτό ισχύει εν προκειμένω καθώς η απάντηση στο τεθέν ερώτημα μπορεί να συναχθεί σαφώς ιδίως από τις αποφάσεις της 14ης Ιανουαρίου 2010, C-304/08, Plus Warenhandelsgesellschaft (Συλλογή 2010, σ. I-217, σκέψεις 35 έως 51) και της 9ης Νοεμβρίου 2010, C-540/08, Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag (Συλλογή 2010, σ. I-10909, σκέψεις 15 έως 38).

20 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, πρέπει να προσδιοριστεί, καταρχάς, εάν η διάταξη του άρθρου 53, παράγραφος 1, του LPPC, η οποία είναι ratione temporis εφαρμοστέα στα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης, επιδιώκει σκοπούς που σχετίζονται με την προστασία των καταναλωτών και, κατά συνέπεια, ενδέχεται να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

21 Πράγματι, κατά την όγδοη αιτιολογική της σκέψη, η ως άνω οδηγία «προ[στατεύει ειδικώς τα] οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών από τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς [αυτούς]» και εξασφαλίζει, όπως δηλώνεται μεταξύ άλλων στο άρθρο 1 αυτής, «υψηλ[ό] επ[ίπεδο] προστασίας των καταναλωτών με την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων των κρατών μελών για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές που βλάπτουν τα οικονομικά συμφέροντα των καταναλωτών» (προπαρατεθείσα απόφαση Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, σκέψη 24).

22 Αντιθέτως, δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, κατά την έκτη της αιτιολογική σκέψη, οι εθνικοί νόμοι για αθέμιτες εμπορικές πρακτικές οι οποίες βλάπτουν «μόνο» τα οικονομικά συμφέροντα των ανταγωνιστών ή αφορούν εμπορικές συναλλαγές. (βλ. προπαρατεθείσες αποφάσεις Plus Warenhandelsgesellschaft, σκέψη 39 και Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, σκέψη 21).

23 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι οι σκοποί του άρθρου 53, παράγραφος 1, του LPPC δεν προκύπτουν με σαφήνεια από την απόφαση περί παραπομπής.

24 Πράγματι, κατά πρώτο λόγο, το rechtbank van koophandel te Dendermonde, επικαλούμενο ιδίως την απόφαση του Arbitragehof της 2ας Μαρτίου 1995, η οποία είχε εκδοθεί πλέον των δέκα ετών πριν από την έκδοση της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές, περιορίζεται στην επισήμανση ότι «κατά το παρελθόν» η

προβλεπόμενη στην ανωτέρω διάταξη περίοδος αναμονής επεδίωκε διττό σκοπό, δηλαδή, αφενός, διασφάλιζε τη διαφάνεια των τιμών που ισχύουν ευθύς πριν από την περίοδο των εκπτώσεων, προς όφελος της προστασίας των καταναλωτών και, αφετέρου, εγγυούνταν την ισότητα ευκαιριών πραγματοποιήσεως πωλήσεων μεταξύ των εμπόρων και την προστασία του μικρεμπορίου.

25 Κατά δεύτερο λόγο, σύμφωνα με το αιτούν δικαστήριο, για να δικαιολογηθεί η προβλεπόμενη στο άρθρο 53, παράγραφος 1, του LPPC απαγόρευση πρέπει να εξεταστεί εάν το μέτρο αυτό «μπορεί πραγματικά να συμβάλει στην προστασία του καταναλωτή».

26 Συνεπώς, από την απόφαση περί παραπομπής δεν μπορεί να συναχθεί εάν το άρθρο 53, παράγραφος 1, του LPPC επιδιώκει πραγματικά σκοπούς σχετιζόμενους με την προστασία των καταναλωτών.

27 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι δεν απόκειται στο Δικαστήριο να αποφαίνεται, στο πλαίσιο προδικαστικής παραπομπής, επί της ερμηνείας του εθνικού δικαίου, καθόσον το αιτούν δικαστήριο είναι αποκλειστικώς αρμόδιο προς τούτο. Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο οφείλει, στο πλαίσιο της κατανομής αρμοδιοτήτων μεταξύ των κοινοτικών και των εθνικών δικαστηρίων, να λαμβάνει υπόψη το πραγματικό και νομοθετικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσονται τα προδικαστικά ερωτήματα, όπως ακριβώς εξειδικεύεται με την απόφαση περί παραπομπής (διάταξη της 24ης Απριλίου 2009, C-519/08, Κούκου, σκέψη 43 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

28 Εναπόκειται, επομένως, στο αιτούν δικαστήριο και όχι στο Δικαστήριο να κρίνει εάν η επίμαχη διάταξη στην κύρια δίκη επιδιώκει πραγματικά σκοπούς που σχετίζονται με την προστασία των καταναλωτών προκειμένου να εξακριβώσει εάν μία τέτοια διάταξη ενδέχεται να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές.

29 Σε περίπτωση που το αιτούν δικαστήριο καταλήξει σε τέτοιο συμπέρασμα, πρέπει επιπλέον να κριθεί εάν οι αναγγελίες μειώσεως τιμών ή οι αναγγελίες που τις υπονοούν, οι οποίες είναι αντικείμενο της επίμαχης απαγορεύσεως στην κύρια δίκη, συνιστούν εμπορικές πρακτικές κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο δ΄, της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και, κατά συνέπεια, υπάγονται στις διατάξεις της (βλ., σχετικώς, τις προπαρατεθείσες αποφάσεις Plus Warenhandelsgesellschaft, σκέψη 35, και Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftverlag, σκέψη 16).

30 Συναφώς, πρέπει να επισημανθεί ότι το άρθρο 2, στοιχείο δ΄, της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές ορίζει, χρησιμοποιώντας ιδιαιτέρως ευρεία διατύπωση, την «εμπορική πρακτική» ως «κάθε πράξη, παράλειψη, τρόπ[ο] συμπεριφοράς ή εκπροσώπησης, εμπορική επικοινωνία, συμπεριλαμβανομένης της διαφήμισης και του μάρκετινγκ, ενός εμπορευομένου, άμεσα συνδεόμενη με την προώθηση, πώληση ή προμήθεια ενός προϊόντος σε καταναλωτές» (προπαρατεθείσες αποφάσεις Plus Warenhandelsgesellschaft, σκέψη 36, και Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftverlag, σκέψη 17).

31 Οι διαφημιστικές εκστρατείες, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, οι οποίες έχουν ως σκοπό να προσελκύσουν τους καταναλωτές στα καταστήματα ενός εμπόρου, εντάσσονται σαφώς στο πλαίσιο της εμπορικής στρατηγικής του επιχειρηματία και αποβλέπουν άμεσα στην προώθηση των προϊόντων του και την ταχύτερη διάθεσή τους στην αγορά. Αποτελούν, επομένως, εμπορικές πρακτικές κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο δ΄, της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές και, κατά συνέπεια, εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής της (βλ., σχετικώς, προπαρατεθείσα απόφαση Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftverlag σκέψη 18 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

32 Κατόπιν τούτου, πρέπει να εξεταστεί εάν η οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές επιτρέπει την επιβολή απαγορεύσεως αναγγελίας εκπτώσεων, όπως η προβλεπόμενη στο άρθρο 53, παράγραφος 1, του LPPC.

33 Συναφώς, επιβάλλεται να υπομνησθεί, καταρχάς, ότι καθόσον με την οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές επιχειρείται πλήρης εναρμόνιση των κανόνων σχετικά με τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων έναντι των καταναλωτών, τα κράτη μέλη, όπως ρητώς ορίζει το άρθρο 4 της, δεν μπορούν να λαμβάνουν μέτρα αυστηρότερα των καθοριζομένων από αυτήν, ακόμη και εάν σκοπός των μέτρων αυτών είναι η διασφάλιση υψηλότερου επιπέδου προστασίας των καταναλωτών (προπαρατεθείσα απόφαση Plus Warenhandelsgesellschaft, σκέψη 41 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

34 Περαιτέρω, πρέπει επίσης να επισημανθεί ότι το άρθρο 5 της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές θέτει τα κριτήρια βάσει των οποίων μπορούν να προσδιοριστούν οι περιστάσεις υπό τις οποίες μία εμπορική πρακτική πρέπει να θεωρηθεί αθέμιτη και, κατά συνέπεια, απαγορευμένη.

35 Ειδικότερα, κατά την παράγραφο 2 του ως άνω άρθρου, μία εμπορική πρακτική είναι αθέμιτη όταν είναι αντίθετη προς τις απαιτήσεις επαγγελματικής ευσυνειδησίας και επηρεάζει ουσιωδώς ή ενδέχεται να επηρεάσει ουσιωδώς την οικονομική συμπεριφορά του μέσου καταναλωτή σε σχέση με το προϊόν.

36 Εξάλλου, το άρθρο 5, παράγραφος 4, της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές ορίζει δύο συγκεκριμένες κατηγορίες αθέμιτων εμπορικών πρακτικών, ήτοι, τις «παραπλανητικές πρακτικές» και τις «επιθετικές πρακτικές» οι οποίες πληρούν τα ειδικότερα κριτήρια των άρθρων 6 και 7 καθώς και 8 και 9 της οδηγίας, αντιστοίχως.

37 «Τέλος, στο παράρτημα Ι της ως άνω οδηγίας απαριθμούνται περιοριστικά 31 εμπορικές πρακτικές οι οποίες, κατά το άρθρο 5, παράγραφος 5, αυτής, θεωρούνται αθέμιτες »υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις. Συνεπώς, όπως ρητώς διευκρινίζει η δέκατη έβδομη αιτιολογική σκέψη της εν λόγω οδηγίας, πρόκειται για τις μόνες εμπορικές πρακτικές που μπορούν να θεωρούνται αθέμιτες χωρίς κατά περίπτωση αξιολόγηση βάσει των διατάξεων των άρθρων 5 έως 9 της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (προπαρατεθείσες αποφάσεις Plus Warenhandelsgesellschaft, σκέψη 45, και Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, σκέψη 34).

38 Σε ό,τι αφορά την επίμαχη εθνική διάταξη στην κύρια δίκη, δεν αμφισβητείται ότι οι πρακτικές που συνίστανται στην αναγγελία μειώσεως τιμών προς τους καταναλωτές δεν περιλαμβάνονται στο παράρτημα Ι της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές. Επομένως, δεν μπορούν να απαγορευθούν υπό οποιεσδήποτε περιστάσεις, αλλά μόνον κατόπιν ειδικής αναλύσεως από την οποία προκύπτει ο αθέμιτος χαρακτήρας τους (βλ., σχετικώς, προπαρατεθείσα απόφαση Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, σκέψη 35).

39 Εντούτοις, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το άρθρο 53, παράγραφος 1, του LPPC περιέχει γενική απαγόρευση των αναγγελιών εκπτώσεων καθώς και των αναγγελιών που τις υπονοούν, χωρίς να είναι απαραίτητο να εξακριβωθεί, βάσει των πραγματικών περιστατικών κάθε περιπτώσεως, εάν η επίμαχη εμπορική πράξη έχει «αθέμιτο» χαρακτήρα βάσει των κριτηρίων που θέτουν τα άρθρα 5 έως 9 της οδηγίας για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές (βλ., σχετικώς, προπαρατεθείσες αποφάσεις Plus Warenhandelsgesellschaft, σκέψη 48, και Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, σκέψη 36).

40 Υπό τις συνθήκες αυτές, στο υποβληθέν ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές έχει την έννοια ότι αποκλείει εθνική διάταξη, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία επιβάλλει γενική απαγόρευση των αναγγελιών μειώσεως τιμών και εκείνων που την υπονοούν κατά την περίοδο που προηγείται των εκπτώσεων, εφόσον αυτή η διάταξη επιδιώκει σκοπούς σχετικούς με την προστασία των καταναλωτών. Εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει εάν αυτό συντρέχει στην υπόθεση της κύριας δίκης.

Επί των δικαστικών εξόδων

41 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Η οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ και 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές»), έχει την έννοια ότι αποκλείει εθνική διάταξη, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, η οποία επιβάλλει γενική απαγόρευση των αναγγελιών μειώσεως τιμών και εκείνων που την υπονοούν κατά την περίοδο που προηγείται των εκπτώσεων, εφόσον αυτή η διάταξη επιδιώκει σκοπούς σχετικούς με την προστασία των καταναλωτών. Εναπόκειται στο αιτούν δικαστήριο να κρίνει εάν αυτό συντρέχει στην υπόθεση της κύριας δίκης.

(υπογραφές)